

„Jezička sposobnost od početka“ – Podsetni list U7a

Saveti za višejezičku komunikaciju u krugu porodice

Dragi roditelji!

U međuvremenu Vaše dete polazi u zabavište. To je za Vas roditelje novi izazov. Ako Vaše dete još ne govori nemački, Vi ste sigurno zabrinuti da li će se uopšte snaći u igri sa ostalom decom i da li će vaspitačica razumeti Vaše dete. I za Vaše dete je to veliki korak i potrebna mu je Vaša naročita pomoć.

Na sledećim stranicama pročitajte važne savete za ophođenje sa različitim jezicima u krugu porodice i u zabavištu.

Ako je Vaše dete do sada odrastalo gotovo isključivo sa jezikom porodice

■ **Razgovarajte sa vaspitačicama Vašeg deteta.**

Vaše dete verovatno tek malo razume nemački i govori samo pojedine nemačke reči. Razgovarajte o tome sa vaspitačicama Vašeg deteta, kako bi one znale pružiti podršku Vašem detetu.

■ **Vaše dete bi trebalo redovito odlaziti u zabavište i sklapati prijateljstva sa decom, koja govore nemački.**

Tako će Vaše dete imati prilike da vežba nemački jezik. Podržavajte Vaše dete zato i onda, ako popodne želi da se igra sa nemačkom decom. To su veoma dobri primeri za učenje nemačkog jezika.

■ **Pri dolasku i odlasku iz zabavišta razgovarajte kratko nemački sa vaspitačicom.**

Tako će Vaše dete uočiti da je nemački i za Vas važan. Poštovanje oba jezika igra odlučnu ulogu u tome, da li će Vaše dete pojedine jezike dobro i rado govoriti.

■ **Ako Vi samo malo govorite nemački, onda sada koristite priliku da zajedno sa Vašim detetom učite nemački.**

Ako Vaše dete odrasta sa više jezika

■ **Nemojte se uznemiravati ako Vaše dete trenutno više napreduje u nemač-**

kom jeziku ili možda čak daje prednost nemačkom jeziku.

Djeca često izaberu jedan jezik, kojim počnu govoriti. U daljnjem toku se favorizovan jezik može i više puta menjati. Nemojte u tim fazama tražiti od deteta da govori Vašim maternjim jezikom. Ali Vi govorite konsekvantno – naročito kod kuće – i dalje na Vašem maternjem jeziku. Istodobno pokažite detetu da se radujete njegovom napretku na području nemačkog jezika.

■ **Nemojte biti zabrinuti, ako Vaše dete meša jezike.**

To je sasvim normalno i često se dešava. Reči ili gramatičke strukture koje dete u jednom od jezika još ne poznaje dosta dobro, zamenjuje sa onima iz drugog jezika. To nije povod za brigu i prestaće čim dete dobro vlada sa obadva jezika.

Ako se brinete za razvoj govora svog deteta:

Obratite se Vašem dečjem lekaru. On će Vas po potrebi uputiti na daljnje preglede, kako bi utvrdio da li je potrebna jezička potpora ili govorna terapija. Pri tome je odlučno kako dobro Vaše dete govori

maternji jezik. Ukoliko Vaše dete ima isključivo teškoće sa nemačkim jezikom, verovatan uzrok je da Vaše dete još nije imalo dovoljno kontakta sa nemačkim. Ciljano poticanje će pomoći da Vaše dete zakašnjenje brzo nadoknadi.

Ukoliko međutim Vaše dete pokazuje probleme i u maternjem jeziku, moguće je da postoji poremećaj razvoja govora. To se događa jednako često kod jednojezično i višejezično odrastajuće dece. Smetnje u razvoju govora nisu uzrokovane višjezičnošću. U tom slučaju najpovoljniju pomoć pruža govorna terapija.

Vaše dete već zna

Trogodišnja deca raspolažu sa velikim fondom reči i grade rečenice sa 4 do 5 reči, tako da već znaju voditi prave male razgovore. I u toj dobi deca se razvijaju različito brzo, a neki koraci u razvoju govora postižu se kod višejezičke dece nešto kasnije. Ta mala zakašnjenja brzo se nadoknađuju.

Kako možete pomoći Vašem detetu pri razvoju govora

■ **Pokušajte često omogućiti priliku za zajednički razgovor sa Vašim detetom.**

Govorite o slikovnicama i zajedničkim doživljajima. Postavljajte pitanja o stvarima o kojima Vam dete priča.

■ **Koristite se sada dužim i složenijim rečenicama.**

Ali objasnite pri tome Vašem detetu nepoznate reči.

■ **Ponovite pogrešne izreke Vašeg deteta pravilno i dopunite reči.**

Važno je da ne tražite od Vašeg deteta da ponavlja ispravke i da ga ne kritikujete. Tako će Vaše dete rado nastaviti razgovor.

Detete: „Ato brzo vozalo.“

Roditelj: „Tako je, auto je jako brzo vozio.“